στερα ἀπὸ βασανιστικὲς ἀναζητήσεις τὸ γνώρμο παληὸ ἀνάκτορό του. Στὸ ἀντίκρυσμά του δακρύζει ὁ Ροστομέλ. Εἶδε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου ἐκεῖ μέσα, στοὺς φωτεροὺς μαρμαρένιους διαδρόμους του ἔπαιζε ὅταν ἦταν μικρός, ἐκεῖ—νά! ἐκεῖ...—στὸν κῆπο τὸν σιργιανοῦσε ἡ μητέρα του στὴν ἀγκαλιά της, καὶ πιὸ κάτω—ἐκεῖ, στοὺς σταύλους—τὸν ἀνέβαζε ὁ τσάρος ὁ πατέρας του ἐπάνω στὸ ψηλὸ εὐνοούμενο ἄλογό του!

Τίποτε ἀπὸ αὐτά, τώρα... Τώρα παντοῦ ἡ μοῦχλα τῶν αἰώνων, ποὺ διάβηκαν ἀπὸ κεῖ πέρα!...

VII

Δίχως πνοὴ ἀπ' τὴν πίκρα του ὁ Ροστομέλ, εἶδε ἄξαφνα κάποιον ἄλλόποτο ἄνθρωπο νὰ περπατάῃ ἀργὰ ἀνάμεσα στὰ χαλάσματα. Στεκόταν πότε-πότε, χάιδευε συλλογισμένος τὰ μακρυὰ καὶ λευκά του γένεια, κάτι ἔγραφε σὰν νὰ κρατοῦσε σημειώσεις, κι' ἔπειτα ξανάρχιζε τοὺς ρεμβασμούς του...

Ὁ Ροστομὲλ τὸν πλησίασε δειλά, καὶ ψιθύρισε:

—Σεβάσμιε πατέρα, μήπως ξέρεις ποῦ μένει τώρα ἡ τσαρίνα Μαγδάνα;.. Εἶμαι ὁ τσάρεβιτς Ροστομέλ, ὁ μέλλων κυρίαρχος καὶ αὐθέντης σου... Θυμᾶσαι ποὺ ἄφησα μόλις πρὶν λίγα χρόνια τὴν πρωτεύουσά μου καὶ τοὺς ἱπηκόους μου, ψάχνοντας γιὰ τὴν Ἀθανασία;..

Ὁ σεβάσμιος γεροντάκος τὸν κύτταξε κατάπληκτος. Φαινόταν πὼς μὲ μεγάλη δυσκολία ἔνοιωθε τὰ λόγια τοῦ Ροστομέλ, καὶ γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ἔβγαλε πρῶτα ἀπ' τὴν τσέπη του ἕνα παράξενο βιβλιαράκι. Ὕστερα, ρίχνοντας μιὰ ματιὰ σ' αὐτὸ καὶ μιὰ ματιὰ στὸν Ροστομέλ, ἀργοψιθύρισε:

—Ξένε διαβάτη, μόλις μισοκατάλαβα τὰ λόγια ποὺ μοῦ εἶπες... Ἡ γλῶσσα ποὺ μιλῆς εἶνε πανάρχαια πειά, καὶ μόνο σὲ μάρμαρα καὶ παπύρους μὲ δυσκολία τὴ διαβάζοιμε... Ἂν κατάλαβα καλά, μοῦ μίλησες γιὰ κάποιον τσάρο Ροστομὲλ καὶ γιὰ κάποια τσαρίνα Μαγδάνα... Αὐτὰ τὰ πρόσωπα ὅμως ἀνήκουν τώρα στὸ μακρυνὸ παρελθόν... Τὸ κράτος τους γνώρισε ἀπὸ τότε ἄπειρους κατακτητάς, κι' ἀπὸ τὴ λαμπρὴ ἐποχή τους μένουν τώρα αὐτὰ τὰ χαλάσματα ποὺ βλέπεις!

Θαμπώθηκε ὁ Ροστομέλ. Στέναξε ἀπ' τὴν ψυχή του, κι' εἶπε μὲ παράπονο:

—Τί θέσι ἔχει ὁ ἀθάνατος ἄνθρωπος, ἀνάμεσα στοὺς θνητούς;.. Μισὸς αἰῶνας μονάχα νὰ περάσῃ— σταλαγματιὰ στοὺς ὠκεανοὺς τοῦ Χρόνου — γίνεται ξένος ἀνάμεσα στοὺς ξένους!.. Κανένας δὲν τὸν νοιώθει, καμμιὰ στοργὴ δὲν τὸν θερμαίνει, κι' ἡ πίκρα τῆς ἀναμνήσεως τῶν δικῶν του τοῦσβυσιαν, δὲν γλυκαίνεται ποτὲ μέσα στὴ γενικὴ ἀδιαφορία ποὺ τὸν τριγυρίζει... Καλύτερα, Θεέ μου, νὰ πεθάνω... Λῶσε μου, Κύριε, τὴν ποθητὴ ἀνάπαυσι, βαθειὰ στὸ χῶμα!

Κι' ἀμέσως ὁ τσάρεβιτς Ροστομὲλ σκόρπισε στὸν ἀέρα, σὲ μιὰ φούχτα σκόνης!..

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ο ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΚΛΟΥ

Πρὸ δύο ἐτῶν ἀπέθανε στὸ Κλαούζεμπουργκ τῆς Ρουμανίας ἕνος ἐργοστασιάρχης ὑποδημάτων, ὀνόματι Μπέλα Χρήστοβιτς, κι' ἄφησε περιουσία ἑκατὸν ἑκατομμυρίων λέϊ.

Ὁ Χρήστοβιτς, ποὺ ἀπὸ ἁπλὸς κι' ἀμόρφωτος παπουτσῆς κατώρθωσε νὰ κάμῃ τόσα ἑκατομμύρια, εἶχε πάντα μανία νὰ τὰ μαθηματικὰ καὶ ἐπὶ πολλὰ χρόνια βασανιζότανε γιὰ νὰ λύσῃ τὸ περίφημο πρόβλημα τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου.

Μὲ τὴ διαθήκη του ἄφησε μόνο τὰ 20 ἑκατομμύρια στὸ γιό του καὶ τ' ἄλλα 80 ἑκατομμύρια λέϊ τ' ἄφησε γιὰ νὰ βραβευθῆ ὅποιος λύσει τὸ πρόβλημα τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου, ἂν δὲ μετὰ παρέλευσιν 100 ἐτῶν δὲν λύσει κανεὶς τὸ πρόβλημα αὐτό, τότε ἡ περιουσία θὰ περιέλθῃ στοὺς ἀπογόνους του.

Ὁ γυιὸς τοῦ Χρήστοβιτς προσέβαλεν ἐνώπιον τῶν ρουμανικῶν δικαστηρίων τὴ διαθήκη τοῦ πατέρα του, ἰσχυριζόμενος ὅτι εἶνε ἀνόητη, γιατὶ τετραγωνισιὸς τοῦ κύκλου δὲν εἶνε δυνατός.

Τὰ δικαστήρια ὅμως ἀπέρριψαν τὴν ἀγωγὴ τοῦ γιοῦ κι' ἔβγαλαν ἀπόφασι ὅτι κανεὶς δὲν μπορεῖ ἀπὸ τώρα νὰ ξέρῃ ἂν μέσα σ' ἑκατὸ χρόνια δὲν λυθῆ καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ τετραγωνισμοῦ τοῦ κύκλου, ὅπως ἐλύθηκαν τόσα προβλήματα ὡς τώρα, ποὺ παλαιότερα ἐνομίζοντο ἀνόητα.

Ἀβίζο λοιπὸν γιὰ ὅσους καταγίνονται νὰ τετραγωνίσουν τὸν κύκλο. Ὀγδόντα ἑκατομμύρια λέϊ εἶν' αὐτά!

ΜΙΑ ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΣΙΝΕΜΑ

ΜΑΙΗ ΓΟΥΕΣΤ

Ἡ ὡραία καὶ σκανδαλώδης γεροντοκόρη. Ἡ γυναῖκα ποὺ κατάργησε τὴ μόδα τῆς ἰσχνότητος. Ἡ πιὸ δημοφιλὴς στὴν Ἀμερικὴ πρωταγωνίστρια τῆς ὀθόνης. Η συγγραφικὲς φιλοδοξίες της. Ἡ ζωή της, ἡ συνήθειές της, ἡ ἰδιοτροπίες της, κλπ.

Τὸ ὄνομα τῆς Μαίη Γουέστ, τοῦ κινηματογραφικοῦ «ἀστέρος», ποὺ μεσουρανεῖ αὐτὴ τὴ στιγμὴ στὴν Ἀμερική, εἶνε συνδεδεμένο μὲ τὴν κατάργησι τῆς μόδας τῆς ἰσχνότητος. Ἐνῶ δηλαδὴ ἡ ἄλλες βεντέττες ξεθεωνόντουσαν στὴ γυμναστικὴ κι' ἔπιναν νηστικὲς γιὰ νὰ λιγνέψουν, ἡ Μαίη Γουέστ, παχουλὴ μέ.. πεποίθησι, παρουσιάσθηκε πέρυσι σ' ἕνα φίλμ ὡς «Λαίδη Λοῦ», χωρὶς νὰ κρύψῃ καθόλου τὶς καμπύλες της. Ἀπεναντίας, μάλιστα, σὰν νὰ τῶβαλε πεῖσμα νὰ πάῃ κόντρα στὴ μόδα, περηφανευότανε γιὰ τὴν εὐσωμία της. Καὶ μὲ τὴν ὠμορφιά της αὐτή, τὴ φυσιολογικὴ κι' ὄχι τὴν ξενηστικωμένη καὶ κοκκαλιάρικη, ὅπως τῶν ἄλλων, ἐξετρέλλανε τὸ ἀμερικανικὸν κοινόν, τὸ κατέκτησε καὶ τοῦ ἐπέβαλε τὴ λατρεία καὶ τὴν προτίμησι τῆς σωστῆς γυναίκας, τῆς γυναίκας μὲ ὅλες τὶς καμπύλες ποὺ τὴν ἐπροίκισεν ἡ φύσις. Ἀπὸ τότε τὸ ἰδανικὸ τῆς γυναικείας ὠμορφιᾶς ἄλλαξε. Ὄχι πειὰ γυναῖκες — σανίδες καὶ στέκες μπιλιάρδου. Ὄχι ἀγορακόριτσα. Ὄχι νηστεῖες.

***

Ἡ ἀνάδειξις τῆς Μαίη Γουέστ ἦταν ραγδαία. Δὲν ἔχει δυὸ χρόνια ἀκόμα ποὺ ἐντεμπουτάρησε στὸ Χόλλιγουντ καὶ σήμερα εἶνε ἡ πιὸ περιζήτητη ἀπὸ τὶς κινηματογραφικὲς ἑταιρεῖες βεντέττα.

Ἀλλ' ἂν στὸν κινηματογράφο εἶνε ἀκόμα νέα ἡ Γουέστ, ἡ καλλιτεχνική της σταδιοδρομία εἶνε ἀρκετὰ μακρὰ καὶ ἡ ἡλικία της ἐπέρασε τὴν πρώτη νεότητα.

Ἡ Μαίη Γουέστ γεννήθηκε στὸ Μπροῦκλιν τῆς Νέας Ὑόρκης ἀπὸ πατέρα Ἀμερικανὸ καὶ μητέρα Γαλλίδα. Ὁ πατέρας της Τζὰκ Γουέστ, πρωταθλητὴς ἐλαφρῶν βαρῶν, πρὸ σαράντα χρόνων, ζῆ ἥσυχος τώρα σ' ἕνα ἀγράκτημά του, κοντὰ στὴ Νέα Ὑόρκη. Κατέβαλε κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν κόρη του ν' ἀνέβῃ στὴ σκηνή. Μὰ ὅταν εἶδε πὼς ἐκείνη ἐπέμενε....ἔνιψε τὰς χεῖρας του καὶ τώρα εἰσπράττει κάθε μῆνα τὸ τσεκάκι του, τὸ ὁποῖο τοῦ στέλνει τὸ «πρόβατον τὸ ἀπολωλός», ἡ κόρη του δηλαδή.

Ἡ Μαίη ἐπῆρε κάποια μικρὴ μόρφωσι πρὶν ἀνεβῆ στὸ θέατρο. Ὡς ἠθοποιὸς ἐπὶ ἕξη χρόνια περιπλανήθηκε σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες, μ' ἕναν πλανόδιο θίασο. Κι' ὅταν ἐγύρισε στὴ Νέα Ὑόρκη, προσελήφθη ὡς πρωταγωνίστρια σ' ἕνα μικρὸ θεατράκι, μὰ δὲν εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία καὶ ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσῃ ἄλλα πέντε χρόνια στὰ μικρὰ θέατρα τῶν ἐπαρχιῶν.

Ὅταν ξαναγύρισε γιὰ δεύτερη φορὰ στὴ Νέα Ὑόρκη, ἔφερνε στὴ βαλίτσα της καὶ τὰ χειρόγραφα ἑνὸς θεατρικοῦ ἔργου, «Τὸ φύλον», ποὺ ἔγραψε γυρίζοντας στὶς ἐπαρχίες. Τὸ πῆγε σὲ πολλοὺς θιάσους μὰ κανεὶς δὲν τὸ δεχότανε. Ἡ Μαίη ὅμως δὲν ἔχασε τὸ θάρρος της, οὔτε παράτησε τὶς φιλοδοξίες της. Καὶ μὲ χίλιες δυὸ προσπάθειες, κατανικῶντας μύρια ἐμπόδια, κατόρθωσε νὰ ἀνεβάσῃ στὴ σκηνὴ τὸ ἔργο της αὐτὸ καὶ νὰ παίξῃ ἡ ἴδια τὸν πρῶτο ρόλο. Τότε ἀμέσως ἄνοιξεν ἡ τύχη της. Τὸ ἔργο της ἐθεωρήθηκεν ἀπὸ τὴ λογοκρισία ἐπιλήψιμο, οἱ κριτικοὶ τὸ ἐχαρακτήρισαν ἄσεμνο, ἀλλὰ τὸ κοινὸν τὸ βρῆκε πικάντικο καὶ χαριτωμένο. Ἄρχισε μεγάλη συζήτησις. Ἐπενέβησαν αἱ ἀρχαί, ἐπακολούθησε δίκη... δηλαδὴ ρεκλάμα καὶ ἡ Μαίη ἔγινεν ἔνδοξη, τὸ δὲ ἔργο της παιζότανε ἐπὶ δυὸ χρόνια διαρκῶς.

Κατόπιν ἔγραψε δεύτερο θεατρικὸ ἔργο, τὸ «Ντάϊμοντ Λάϊλ», τοῦ ὁποίου ἡ παράστασις ὑπῆρξεν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους θριάμβους, ποὺ ἀναφέρουν τὰ θεατρικὰ χρονικὰ τῆς Ἀμερικῆς.

***

Ἡ Μαίη ἦταν πειὰ θεατρικὴ συγγραφεὺς τῆς μόδας. Διασημότης. Καὶ ἔπως ὅλες ἡ διασημότητες τῆς Ἀμερικῆς, τὴν ἄνοιξι τοῦ 1932 ἐπῆγε στὸ Χόλλιγουντ, ὅπου, μετὰ πολλὰς ἀναζητήσεις, προσελήφθη νὰ παίξῃ σὲ κάποιο φίλμ. Ἡ ἐπιτυχία της ἦταν κεραυνοβόλος.

Μ' ὅλους ὅμως τοὺς θριάμβους της, ἡ Μαίη Γουέστ δὲν ἔχασε τὴν ἁπλότητά της. Δὲν ἔχει πολυτελῆ μέγαρα καὶ αὐτοκίνητα, ὅπως ἡ ἄλλες «στάρ». Κάθεται μὲ νοῖκι σ' ἕνα εὐπρόσωπο διαμέρισμα στὸ Χόλλιγουντ. Εἶνε ἡ πιὸ πολυάσχολη βεντέττα καὶ ἔχει τοὺς περισσότερους θαυμαστάς. Μὰ μόλις τελειώσει τὶς δουλειές της, ἀμπαρώνει τὴν πόρτα της, ξεκρεμάει τὸ ἀκουστικὸ τοῦ τηλεφώνου της, ὥστε νὰ μὴν τὴν ἐνοχλήσῃ κανεὶς καὶ συγγράφει. Ἡ φιλοδοξία της στρέφεται πιὸ πολὺ πρὸς τὴ θεατρικὴ λογοτεχνία, παρὰ πρὸς τὸν κινηματογράφο, στὸ στερέωμα τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις μεσουρανεῖ τὸ ἄστρο της αὐτὴ τὴ στιγμή.

Παντρεμένη δὲν εἶνε, οὔτε καὶ τῶχει σκοπὸ νὰ παντρευτῆ. Οὔτε ἀγαπάει κανένα. Μιὰ φορά, λέει, ἀγάπησε στὴ ζωή της καὶ δὲν τὴν ξαναπαθαίνει πειά!..